

JUBILÆUM

1992 - 2012

Flyvestation Skrydstrups gamle vartegn

TEAM TORDENJET

Udgivet i anledning af TEAM TORDENJETs 20 års jubilæum

Redaktion: Bent Erdland og Jørgen Thingvad

Foto: Arno Dreyer

Redigering og layout: Bent Aalbæk-Nielsen

Tryk: Forsvarets Trykkeri

© Copyright: TEAM TORDENJET 2012

Web: www.flyhis.dk/Skrydstrup.htm

ISBN: 978-87-92351-05-0

Udgivet med støtte fra Flyvevåbnets Historiske Samling

Forord

Jeg er stolt og meget beæret over at blive bedt om at skrive forord til dette jubilæumsskrift, der markerer 20 års aktiv indsats i TEAM TORDENJET.

Arbejdet i dette team bygger på følgende sandhed:

Hvis vi ikke agter vores fortid, mister vi vores fremtid.

Hvis vi ødelægger vore rødder, kan vi ikke gro!

Vise ord, der er grundstenen i vort arbejde i TEAM TORDENJET.

I jubilæumsåret kan vi mønstre 35 dygtige medarbejdere, der med iver og "gå på" mod onsdag efter onsdag udfører et stort arbejde med at bevare vore museumsfly og indsamle og registrere museale genstande, fotos, manualer, tidsskrifter m.v.

Flere af vore medarbejdere har været med i mange år, og nye kommer til. At videregive historien til dem, der kommer efter os, er en udfordring, som vi er stolte af at påtage os og en ære at deltage i. Vi er på forkant med historien, og det vil vi altid blive ved med at være!

Hans Kristoffer Christensen
Formand for TEAM TORDENJET
Flyvestation Skrydstrup

TEAM TORDENJET 1992 - 2012

I forbindelse med "Åbent Hus" på flyvestationen den 28. juni 1992 ville Danmarks Flymuseum gerne udstille gamle flytyper.

Resultatet blev, at Danmarks Flymuseum, ved pensioneret major og tidligere jetpilot A.C. Larsen (JOE), etablerede en udstilling med assistance fra flyvestationens tjenestegørende og pensionerede teknikere. Danmarks Flymuseum var dengang etableret i Center Mobilium i Billund sammen med Bil- og Falckmuseet. De to sidstnævnte museer fik ved denne lejlighed mulighed for at deltage i udstillingen på flyvestationen.

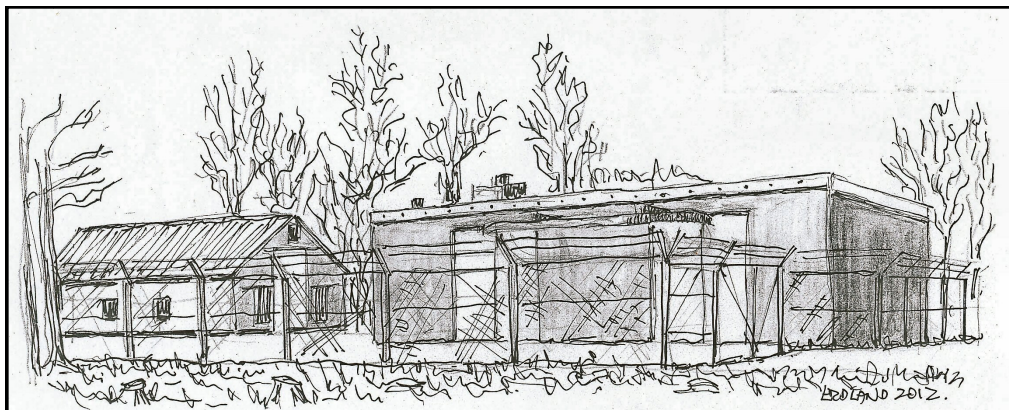
Resultatet blev en storstilet flytning fra Billund til flyvestationen af fly, biler, brandbiler, ambulancer, mo-

delfly, kiosk, personel m.m. fra de tre museer.

Efter udstillingen var der behov for udbedring af småskader m.v. på det udstillede materiel. En større skade på et museumsfly af typen F-86D påtog daværende leder af flymaterielværkstedet sig ansvaret for. Han ville dog ikke røbe, hvem der havde "skubbet" til flyet, og flyvestationen kunne ikke afse personelressourcer til reparation af skaden. Der blev derfor, i oktober 1992, afholdt et møde med flyvestationens pensionistforeninger (Seniorklubben af 1984 og Stampersonelgruppens Senior- og Pensionistklub). Det blev på dette møde aftalt, at frivillige fra de to pensionistforeninger skulle udbedre de

opståede skader. Flyvestationen stillede bygningerne 142 og 147 til rådighed for dette arbejde. Flyet blev efter restaurering leveret tilbage til Danmarks Flymuseum i oktober 1993.

TEAM TORDENJETs første bygning på Flyvestation Skrydstrup.

Inden udgangen af 1992 havde 16 pensionerede medarbejdere fra flyvestationen ønsket at være med til at restaurere gamle militære fly. Efter forslag fra JOE antog denne gruppe af frivillige pensionister navnet TEAM TORDENJET. Foruden renovering af udfaset flymateriel var der behov for indsamling af teknisk information samt oplysninger vedrørende personel og begivenheder. Det blev grundlaget for - som en del af TEAM TORDENJET - "Flyvestation Skrydstrups Historiske Samling". I daglig tale forkortet HISA.

Under kyndig ledelse af JOE udviklede TEAM TORDENJET sig i hastigt tempo. JOE's engagement og "fornemmelse for fly" havde tidligere bragt ham til Danmarks Flymuseum og Center Mobilium i Billund. Restaurering og vedligeholdelsen af de gamle fly foregik nu både på flyvestationen og i Billund. Rent praktisk kørte nogle af TEAM TORDENJET's medlemmer hver onsdag til Billund for at arbejde på museumsfly.

Dette konstruktive samarbejde mellem flyvestationen og Center Mobilium betød, at der allerede 11. sep-

tember 1992 kunne opstilles et jettfly af typen Lockheed T-33A (også kaldet T-Bird) ved hovedindgangen til Center Mobilium.

Flyet blev placeret på en ca. 5 meter høj søjle i et "kækt" drej. Senere blev der opsat yderligere to stk. T-33A på hver deres søjle og placeret i en tæt formation. Det var et flot vartegn for Center Mobilium og Danmarks Flymuseum.

Klargøringen af de tre fly blev hovedsageligt udført som frivilligt arbejde af TEAM TORDENJET og medlemmer af Danmarks Flyvehistoriske Selskab.

Intet varer imidlertid evigt. Omstruktureringer ved Center Mobilium og Danmarks Flymuseum bevirkede, at JOE måtte forlade jobbet d. 1. juli 1993. Han kunne nu fuldt ud varetage arbejdet som formand. Samtidig indgik TEAM TORDENJET i organisationen Flyvevåbnets Historiske

Samling (FLYHIS) på Flyvestation Karup. Samarbejdet med Danmarks Flymuseum fortsatte dog til gavn for præsentationen af flyvehistoriske effekter.

1993 blev året hvor TEAM TORDENJET fik færdigrestaureret to jettfly til Center Mobilium og Danmarks Flymuseum, en F-84G Thunderjet og en F-100 Super Sabre.

I 1994 fortsatte TEAM TORDENJET (der nu talte 22 mand) arbejdet med at restaurere og vedligeholde museumsfly samt at varetage arbejdet med Flyvestationens Historiske Samling (HISA).

Der var en del problemer med restaureringen af et mindre transportfly, en Pembroke, som var placeret i Hangar 2 på flyvestationen. Samtidig

F-84G Thunderjet med tekniker

F-100D fra Eskadrille 730

var der ikke længere så stor tilslutning til hver onsdag at arbejde i Billund.

1994 blev også det år, hvor teamets koner og kærester for første gang fik chancen for at se, hvad det er, deres mænd går og roder med, og en udflugt til Center Mobilium blev arrangeret.

TEAM TORDENJET har, i arbejdet med restaureringen af fly til Danmarks Flymuseum, været afhængig af Flyvestationens velvilje og støtte. Som tak for denne støtte blev der ved en lille højtidelighed den 31. aug. 1994 overrakt to billeder til daværende chef for flyvestationen. Billederne er et foto af de tre T-Birds, der i deres opsætning foran Danmarks Flymuseum dannede et smukt vartegn for museet. Billederne blev ophængt i

henholdsvis Stampersonelmessen og Officersmessen.

I 1995 fik TEAM TORDENJET tildelt en del af Bygning 570. Her var væsentligt bedre forhold både til restaurering af fly og til opbevaring af historiske effekter. Og TEAM TORDENJET blev mere kendt på flyvestationen.

Som årene gik, kom der flere museale effekter. Travlheden med sortering, registrering og katalogisering var til af få øje på. Restaureringen af museernes fly var også kommet ind i en god rytme.

Forventningens glæde var derfor stor, da tiden nærmede sig, hvor Flyvestation Skrydstrup kunne fejre 50 års jubilæum den 1. maj 2003. Der var således store forventninger til et storslået arrangement med ud-

stillinger af fly, historiske effekter og et flystævne med deltagelse af fly fra nær og fjern.

Mørke skyer trak imidlertid op i horisonten. Vedvarende rygter om, at et kommende forsvarsforlig ville indeholde beslutningen om, at Flyvestation Skrydstrup skulle lukke, skabte megen uro. Humøret var selvsagt under nulpunktet, og lysten til at fejre det kommende jubilæum forsvandt som dug for solen. Et jubilæumsskrift blev dog udsendt af flyvestationen.

Lukningen af flyvestationen blev dog ikke til noget, men trængslerne var ikke forbi. I maj måned 2004 gik der rygter om, at "vores" bygning (Bygning 570) pr. 1. juli 2004 skulle bruges til andre formål. Den 3. juni blev der rettet henvendelse til chefen for Materielafdelingen, om der var noget om rygterne. Det blev nu oplyst, at "Lager Danmark" skulle

bruge faciliteterne, og TEAM TOR-DENJET skulle rykke ud af Bygning 570.

En intens jagt på egnede lokaliteter til brug for TEAM TORDENJET's flygruppe og HISA begyndte nu. Forslag føg gennem luften. Flyvestationen kom med forslag og TEAM TORDENJET kom med forslag - stillingskrigen var i fuld gang.

Heldigvis var evnen til forhandling og lysten til at se mulighederne i de mange forslag til stede. Resultatet blev, at TEAM TORDENJET's flygruppe skulle flytte ind i Hangar 1. Den gamle hangar er bygget under 2. Verdenskrig af den tyske værne-magt og placeret i et område nord for Ribe Landevej. Flygruppen kunne påbegynde indflytningen den 15. september 2004. Efterfølgende fik man istandsat og indrettet sig i hangaren. HISA fik tildelt en del af Byg-

GT-870 foran Hangar 1

Kaj arbejder med bøgerne

ning 349, en af flyvestationens belægningsbygninger med mange rum. Onsdag den 18. august 2004 begyndte så indflytningen.

Bortset fra det forhold, at TEAM TORDENJET arbejdsmæssigt var blevet adskilt grupperne imellem, så det ud til, at de fleste var tilfredse med de tildelte faciliteter på flyvestationen.

Udflytningen fra Bygning 570 var ikke så ligetil. Dog fik Flygruppen rimelig let flyttet maskiner og værktøj til Hangar 1.

Det var langt mere besværligt at flytte de museale genstande til Bygning 349. Der var kun tre onsdage til rådighed. Alle mand måtte i arbejde med flytningen.

Udpakningen af

de hastigt pakkede transportkasser tog sin begyndelse. Sortering og placering af de mange museale genstande var en enorm opgave. Da flytningen var sket i hast, var nedpakningen mere eller mindre tilfældig.

Udpakning, sortering og placering var noget af en logistisk opgave. Men de mange rum i bygningen gav meget bedre

mulighed for at samle de enkelte emner hver for sig. Eksempelvis kunne alle publikationer, billeder m.v. vedr. F-16 flyet være i ét rum. Tidsskrifter og andre billeder i et andet o.s.v.

Opgaven var et større projekt, der tog megen tid med registrering

Henning arbejder med klargøring af et instrumentpanel

E-176 modificeres til en "Saml-let" version.

og opmagasinering. Sideløbende med flytningen blev der fra nær og fjern leveret museale genstande i en lind strøm. Under de ideelle forhold i Hangar 1 skred arbejdet imens fremad med restaureringen af de forskellige fly.

Som følge af et forsvarsforlig skulle et antal F-16 jettfly udfases. Et af flyene, E-176, blev udpeget som museumsfly. TEAM TORDENJET adskilte og klargjorde

Klar til transport

E-176, og i august 2006 blev det opstillet på Danmarks Flymuseum (DFM) i Stauning. Imidlertid fik Forsvarets Rekruttering den idé, at et F-16 fly kunne være et udmærket blikfang ved hvervekampagner. Flyvertaktisk Kommando accepterede idéen. TEAM TORDENJET

hentede flyet i Stauning og arbejdede vinteren over på at modificere flyet, så det var egnet til transport og udstilling. I maj 2007 blev projektet afprøvet

E-176 i "Saml-let"-udgaven har efterhånden været udstillet mange gange og på mange forskellige steder. Øverst og t.v. er det i Tivoli i København og herunder i Haderslev.

første gang, idet E-176 blev opstillet ved indgangen til Legoland i Billund. Efterfølgende blev procedurerne og transportmateriellet videreudviklet. Forsvarets Rekruttering og andre udstillingsarrangører var begejstrede. Flyet blev meget hurtigt omtalt som F-16 "Saml-let".

Også fra udlandet har der været bud efter det populære udstillingsfly. Herover ses det i Oslo, og t.v. gøres der klar til at samle flyet på den militære flyveplads i Krakow i det sydlige Polen.

Det blev hurtigt klart, at TEAM TORDENJET hverken tidsmæssigt eller mandskabsmæssigt kunne klare de mange udstillinger alene. Pensionistgrupperne på flyvestationerne Karup og Aalborg blev medinddraget. Deres indsats har i stort omfang medvirket til at smidiggøre processen med transport, opstilling og nedtagning. Overalt i landet har F-16 "Samlet" skabt begejstring hos publikum. Flyet er indrettet til, at man kan få plads i pilotsædet og fornemme, hvordan en F-16 pilot sidder, når han "går på vingerne". I alt har F-16 "Samlet" (E-176) været opstillet 35 gange herhjemme og i udlandet. Den er blevet utrolig populær, og efterspørgslen er meget stor. Også i fremtiden imødeses der stor interes-

se for projektet. Det vil fortsat kræve meget mandskab og tid og mange ressourcer fra pensionisterne fra de tre flyvestationer.

Til Flyvevåbenmuseet, der nu er en del af Danmarks Flymuseum (DFM) i Stauning, blev et andet F-16 fly (E-174) udpeget som museumsfly. I øvrigt servicerer TEAM TORDENJET, i samarbejde med andre pensionistgrupper, de udstillede museumsfly på Flyvevåbenmuseet.

TEAM TORDENJET 's Flygruppe har i de forgangne 20 år arbejdet med restaurering af følgende museumsfly:

<i>Flytype</i>	<i>Nr.</i>	<i>Placering</i>
DAKOTA C-47A	K-667	DFM, Stauning
HARVARD Mk.IIB	306	DFM, Stauning
HUNTER F.Mk.51	E-401	DFM, Stauning
SABRE F-86D	F-421	DFM, Stauning
SUPER SABRE TF-100F	GT-927	FSNKAR
SUPER SABRE TF-100F	GT-870	FSNSKP
SUPER SABRE F-100D	G-183	FSNSKP
T-33A T-BIRD	DT-102	DFM, Stauning
T-33A T-BIRD	DT-491	DTM, Helsingør
THUNDERJET F-84G	SY-H	DTM Helsingør
FIGHTING FALCON F-16	E-176	"Saml-let" udstillingsfly
METEOR F-Mk IV	461	DTM Helsingør
PEMBROKE	697	DTM Helsingør
SPITFIRE HT.Mk.IXE	401	DFM, Stauning

Frem til i dag er udviklingen - både når det drejer sig om indsamling af museale genstande og renovering af fly - i god gænge.

Hver gang flyvestationen afholder "Åbent Hus", er vi selvfølgelig repræsenteret. I 2010, da Flyvevåbnet havde 60 års jubilæum, og der samtidig var AIR SHOW på flyvestationen, havde vi en stor udstilling i samarbejde med Flyvevåb-

nets Historiske Samling. Hendes Majestæt Dronningen viste stor interesse for vores udstilling.

Registrering, opmagasinering m.m. er et langsommeligt arbejde. Resultatet af disse anstrengelser kan i dag

tydeligt ses i Bygning 349. Rum efter rum er sirligt indrettet med museale genstande, mærket og lagt på hylde. Rum, der er indrettet som

lægestuer, giver beskueren et godt indblik i lægekunstens udvikling.

De mange montrer, der er udstillet med uniformer, porcelæn, modelfly

m.m., giver også et indblik i den teknologiske udvikling og menneskene bag den. Den lange gang, der er prydet af en mangfoldighed af våbenskjolde og fotos, vidner om både nationale og internationale besøg på

flyvestationen.

Restaurering af fly er også noget, der tager lang tid. I Hangar 1 arbejder TEAM TORDENJET's flygruppe for tiden på at genskabe en F-100 Super

Sabre, der efter restaurering skal udstilles på DFM i Stauning. Restaurering kræver akkuratesse og professionalisme. Gang på gang kommer dette til udtryk, når beskueren besøger diverse udstillinger, hvor de færdige

En F-100 Super Sabre er nu godt på vej mod Flyvevåbenmuseet i Stauning

fly er udstillede. De blanke overflader glinser i dagslyset, og man fornemmer flyenes genfundne storhed. Genskabelsen af disse skønheder kan kun lade sig gøre ved den enorme indsats, som flyvestationernes pensionistgrupper gennem alle årene har ydet for Flyvevåbnets Historiske

Samling.

Andre udrangerede fly venter utålmodigt på, at det snart bliver deres tur til at opleve lidt af fordums storhed. Vi skal være stolte over, at vi med vores indsats er medvirkende til at dokumentere fortiden for kommende generationer.

Om medlemmerne og de ugentlige gøremål

I årenes løb har 74 forhenværende medarbejdere fra flyvestationen deltaget i arbejdet ved TEAM TORDENJET. Vi er for tiden 35, hvoraf de fire har været med lige fra begyndelsen i 1992. Frafaldet i årenes løb skyldes hovedsageligt helbredsæssige årsager. Heldigvis har der hvert eneste år været tilgang af nye medlemmer. Der har aldrig været kvinder med, skønt der i årenes løb har været adskillige kvindelige medarbejdere, der

er gået på pension, og som har haft et særdeles godt kendskab til flyvestationen. Desværre har de ikke ønsket at være medlemmer af TEAM TORDENJET.

Den første formand var A.C. Larsen (JOE) fra starten i 1992 til 2002. Herefter var det Niels Chr. Jepsen (Jeppe), der varetog hvervet i perioden 2002 - 2011. Han blev afløst af den nuværende formand Hans Kristoffer Christensen (Stoffer).

Bent og den nuværende formand

T.h. er Børge Hedegaard i arbejde med vingen til F-100 flyet. Og herunder er G.L. Jensen og Regnar i gang med at sortere og arkivere de mange indsamlede billeder.

Arbejdstiden er fri. Nogle går hjem til middag, andre først ud på eftermiddagen. Officiel åbningstid er onsdag 0800 - 1500 hele året - undtagen i de 6 uger, hvor vi holder sommerferie. Der er ikke mødepligt,

Hver onsdag morgen kl. 0800 mødes vi (i gennemsnit ca. 20 medlemmer) i Bygning 349 til morgenkaffe og snak om arbejdet - og om så meget andet.

Ved ni-tiden kører folkene fra Flygruppen til Hangar 1, medens resten bliver tilbage, og går i gang med papirarbejdet".

og det er absolut ulønnet. Derimod er arbejdet interessant, ligesom det er rart at mødes med gamle kolleger på ens tidligere arbejdsplads.

Foruden det lokale arbejde på flyvestationen deltager vi jævnligt i arrangementer i Flyvevåbnets Historiske Samlings (FLYHIS) regi.

Der arrangeres hvert år udflugter i Danmark eller til udlandet. Hovedsageligt er det besøg ved organisationer eller museer med forsvarsmæssigt indhold. De fleste af disse udflugter er med deltagere fra alle grupper med tilslutning til FLYHIS. Vi har ved disse udflugter en fin mulighed for at udveksle erfaringer med kollegerne.

I Geilenkirchen 2009

THE POLISH AVIATION MUSEUM d. 17 september 2008

Flyvende bliver de restaurerede fly aldrig mere; men med lidt foto-manipulation har Arno Dreyer her drømt sig et af dem i luften igen

Som beskrevet holder vi til i Bygning 349 i kaserneområdet, hvor vores bomærke hænger på gavlen af bygningen. Ligeledes har vi til huse i Hangar 1 nordøst for Skrydstrup by. Alle, der har adgang til flyvestationen, er velkomne til at besøge os begge steder. Vi giver gerne en kop kaffe og viser rundt. Vores lokalhistoriske samling (den uklassificerede del) er til rådighed for enhver. Søger man oplysninger, kan vi måske være til hjælp. Det meste af det museale materiale registreres i et

fælles registreringssystem under FLYHIS. I øvrigt samarbejder vi med de lokalhistoriske foreninger i nærområdet.

Har man noget flyvevåbenrelateret materiale, som der ikke mere er brug

for, er vi aftager. Det kan eksempelvis være dokumenter, papirer, foto, journaler, manualer, tidsskrifter og alt flymateriel, stort som småt. Det, vi ikke selv kan bruge i HISA, bliver videresendt til FLYHIS i Karup. Er der tvivl om den lokalhistoriske værdi – så lad os afgøre det.

Vi er altid åbne for nye medlemmer, der vil gøre en indsats for flyvestationens lokalhistorie. Er du pensioneret, og måske har interesse for sagen, så kig en onsdag.

Team Tordenjet 20. juni 2012

